

ОБРАЗАЦ 3

ПРИМЉЕНО: 28.11.2025			
Орг. јед.		Прилог	Вредност
05	11 703		

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА МЕДИЦИНСКИХ НАУКА У КРАГУЈЕВЦУ

и

ВЕЋУ ЗА МЕДИЦИНСКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

На седници Већа за медицинске науке Универзитета у Крагујевцу одржаној 23.9.2025. године (број одлуке: IV-03-520/16) одређени смо за чланове Комисије за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације под насловом: „Анализа индикатора процеса трансинституционализације за психијатријске пацијенте у Републици Србији за период од 1990. до 2019. године”, и испуњености услова кандидата др Дуње Ранђеловић, специјалисте психијатрије и предложеног ментора др Горана Михајловића, редовног професора Факултета медицинских наука у Крагујевцу и коментора др Неле Ђоновић, редовног професора Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу за израду докторске дисертације.

На основу података којима располажемо достављамо следећи:

ИЗВЕШТАЈ
О ОЦЕНИ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ И ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА
КАНДИДАТА И ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Подаци о теми докторске дисертације
1.1. Наслов докторске дисертације:
Анализа индикатора процеса трансинституционализације за психијатријске пацијенте у Републици Србији за период од 1990. до 2019. године
1.2. Научна област докторске дисертације:
Медицинске науке
1.3. Образложење теме докторске дисертације (до 15000 карактера):
1.3.1. Дефинисање и опис предмета истраживања Покрет деинституционализације, као последица дугогодишње институционализоване бриге о ментално оболелој особи као и потребе за реинтеграцијом особе у друштво, довео до значајних промена у организацији заштите менталног здравља, али и до процеса трансинституционализације односно премештање ментално оболелих особа из једне институције у друге. Lionel Penrose је утврдио обрнуту везу између броја психијатријских кревета и затворске популације на основу података студије пресека 18

потенцијалну улогу привреде и макроекономских фактора на овај процес.

“Стратегијом за заштиту менталног здравља” 2007. године започета је, а усвајањем Програма о заштити менталног здравља за период 2019-2026. године децембра 2019. настављена је реформа здравственог система у области менталног здравља Републике Србије, са циљем деинституционализације и развоја заштите менталног здравља у заједници. Испитивање индикатора институционалне заштите менталног здравља у току три последње деценије (од 1990. до 2019. године), као и социо-економских фактора, је од великог значаја за праћење, квантификацију, дискусију и међународну сарадњу ради преобликовања политике у области менталног здравља.

1.3.2. Полазне хипотезе

1. Постоји статистички значајна разлика у броју психијатријских кревета у Републици Србији (РС) за период од 1990. до 2019. године.
2. Постоји континуирани тренд смањење броја психијатријских кревета у РС у периоду од 1990. до 2019. године.
3. Постоји статистички значајна разлика у броју осуђеника/затворске популације у РС у периоду од 1990. до 2019. године.
4. Постоји континуирани тренд повећања броја осуђеника/затворске популације у РС у периоду од 1990. до 2019. године.
5. Постоји негативна корелација између броја кревета у психијатријским болницама и затворске популације у РС у периоду од 1990. до 2019. године – тестирање Пенрозове хипотезе
6. Постоји негативна корелација између бруто националног дохотка и броја кревета у психијатријским болницама у РС у периоду од 1990. до 2019. године.
7. Постоји негативна корелација између бруто националног дохотка и броја осуђеника/затворске популације у РС у периоду од 1990. до 2019. године.
8. Постоји негативна корелација између стопе незапослености и броја кревета у психијатријским болницама у РС у периоду од 1990. до 2019. године.
9. Постоји негативна корелација између стопе незапослености и броја осуђеника/затворске популације у РС у периоду од 1990. до 2019. године.
10. Постоји негативна корелација између индекса хуманог развоја и броја кревета у психијатријским болницама у РС у периоду од 1990. до 2019. године.
11. Постоји негативна корелација између индекса хуманог развоја и броја осуђеника/затворске популације у РС у периоду од 1990. до 2019. године.
12. Постоји негативна корелација између трошкова здравствене заштите и броја кревета у психијатријским болницама у РС у периоду од 1990. до 2019. године.
13. Постоји негативна корелација између трошкова здравствене заштите и броја кревета у психијатријским болницама у РС у периоду од 1990. до 2019. године.

1.3.3. План рада

Истраживање ће бити реализовано по типу ретроспективне дескриптивне студије пресека. Подаци ће се прикупљати и анализирати ретроспективно за период од 1990. до 2019. године. Истраживања овог типа се врше на десетогодишњем нивоу тако да није било могуће „додати“ податке за период од 2020. до 2024. године. Популација која се истражује је део целокупног становништва РС који је био смештен у институције затворског типа – на одслужењу затворске казне и број психијатријских кревета и психијатријски форензичких кревета. За спровођење истраживања добијено је одобрење Етичког одбора Института за ментално здравље у Београду. Сагласност и подаци су добијени од Управе за извршење кривичних санкција.

1.3.4. Методе истраживања

Узорак чине све психијатријске установе на нивоима секундарне и терцијарне здравствене заштите, као и све установе за одслужење затворских казни на територији РС. У узорку неће бити

коришћени подаци за установе социјалне заштите у којима су смештени и лече се психијатријски пацијенти.

Варијабле које се мере у студији:

1. Независне варијабле:

- **Број психијатријских кревета по годинама истраживања.** Психијатријски кревети дефинишу се као кревети који су обезбеђени за лечење људи са менталним проблемима (на одељењима општих болница, у психијатријским болницама и форензичким психијатријским установама). Посебно ће бити назначена неуропсихијатријска одељења која обухватају и психијатријске и неуролошке кревете. Психијатријски кревети из приватног сектора ће бити искључени, јер се не односе на популацију са високим ризиком која би била предмет кривичног правосуђа.
- **Бројност затворске популације по годинама истраживања.** Под дефиницијом затворске популације подразумевају се сви људи који се налазе у затворима, искључујући оне који су на условној слободи или на издржавању алтернативних казних мера.
- **Трошкови здравствене заштите.** Трошкови здравствене заштите представљају терет којим одређена болест или група обољења оптерећује друштвену заједницу.

2. Зависне варијабле:

- **Бруто домаћи производ (БДП).** БДП је дефинисан као збир вредности свих произведених добара и свих услуга које су пружене у једној земљи у одређеном временском периоду, најчешће у току календарске године.
- **Стопа незапослености.** Стопа незапослености, као базични индикатор тржишта рада, представља удео незапослених у укупној радној снази.
- **Индекс хуманог развоја.** Индекс хуманог развоја служи као мера развоја земаља односно представља показатељ квалитета живота и међузависности између економског и социјалног развоја.

3. Збуњујуће варијабле:

- **Укупан број становника РС по години истраживања - резултати пописа или процене бројности становништва.** Процене становништва су засноване на резултатима пописа становништва и на резултатима обраде статистике природног и механичког кретања становништва. Резултати процена се израђују према полу, старости и типу насеља и публикују се до нивоа општина.

Инструменти истраживања

- Пенрозова хипотеза - Британски психијатар, математичар и епидемиолог Lionel Sharples је утврдио обрнуту везу између броја психијатријских кревета и затворске популације на основу података студије пресека 18 европских земаља познату као Пенрозова хипотеза.
- Подаци о броју психијатријских кревета ће бити прикупљани за сваку психијатријску установу посебно из Здравствено-статистичких годишњака РС.
- Подаци о затворској популацији ће бити прикупљени у контакту са Управом за извршење кривичних санкција РС.
- Подаци о становништву (одрасло становништво) за период 1990-2019. ће бити добијени из статистичке базе Републичког завода за статистику Србије (РЗСС).
- Подаци за БДП Србије по становнику ће бити добијени из статистичке базе РЗСС, Светске Банке (СБ) и European Health for All database (HFA-DB) Светске Здравствене Организације (СЗО).
- Подаци за стопу незапослености ће бити добијени из статистичке базе РЗСС, СБ и HFA-DB СЗО.
- Подаци за индекс хуманог развоја ће бити добијени из статистичке базе СБ и HFA-DB СЗО.
- Подаци за трошкове здравствене заштите ће бити добијени из статистичке базе Института за јавно здравље „др Милан Јовановић Батут“ и СБ.

Због саме природе истраживања не израчунава се снага студије јер је истраживање лонгитудинално и све установе које припадају истраживању су обухваћене истраживањем (узорак истраживања једнак је основном скупу).

Узорак ће чинити све:

- здравствене установе: Општа Болница (ОБ) Суботица, Специјална болница за психијатријске болести (СБЗПБ) С.Врачеви Нови Кнежевац, ОБ Кикинда, ОБ Сента, ОБ Ђорђе Јовановић Зрењанин, ОБ "Др. Радивоје Симоновић" Сомбор, СБЗПБ Ковин, СБЗПБ Вршац, Клинички Центар Војводине – Клиника за Психијатрију, ОБ Врбас, ОБ Сремска Митровица, Специјална болница за лечење болести зависности Београд, Клиничко болнички центар Звездара, Клиника за психијатријске болести "Др Лаза Лазаревић", Институт за ментално здравље, Клиничко болнички центар "Др Драгиша Мишовић" Дедиње, Клинички центар Србије, ОБ Шабац "Л.Лазаревић", ОБ Лозница, ОБ Ваљево, ОБ Смедерево "Свети Лука", ОБ Пожаревац, Клинички центар Крагујевац Клиника за психијатрију, ОБ Јагодина, ОБ Ћуприја, ОБ Бор, ОБ Неготин, ОБ Зајечар, ОБ Пријеполје, ОБ Ужице, ОБ Чачак, ОБ Горњи Милановац, ОБ Нови Пазар, ОБ "Студеница" Краљево, ОБ Крушевац, СБЗПБ "Горња Топоница" Ниш, ОБ "Др Алекса Савић" Прокупље, ОБ Пирот, ОБ Лесковац, ОБ Врање, Војно Медицинска Академија, Војна болница Ниш, ОБ Смедеревска Паланка;
- затворске установе: Казнено-поправни завод (КПЗ) у Пожаревцу/ Забели, КПЗ у Сремској Митровици, КПЗ у Нишу, КПЗ у Сомбору, КПЗ у Београду / Падинској Скели, КПЗ у Панчеву, КПЗ у Шапцу, КПЗ у Крагујевцу, КПЗ у Ћуприји, Окружни затвор (ОЗ) у Београду, ОЗ у Врању, ОЗ у Зајечару, ОЗ у Зрењанину, ОЗ у Крагујевцу, ОЗ у Краљеву, ОЗ у Крушевцу, ОЗ у Лесковцу, ОЗ у Неготину, ОЗ у Новом Пазару, ОЗ у Новом Саду, ОЗ у Панчеву, ОЗ у Прокупљу, ОЗ у Смедереву, ОЗ у Суботици, ОЗ у Ужицу, ОЗ у Чачку.

У овој студији биће коришћене дескриптивне и аналитичке статистичке методе. Од дескриптивних биће коришћени апсолутни и релативни бројеви, односно индекси који показују удео одређених фактора у општој и циљаној популацији. Трендови ће бити приказани за сваки индекс посебно. Од аналитичких статистичких метода биће коришћена Пирсонова линеарна и/или Спирманова ранговна корелација (у зависности од типа података и расподеле), хи квадрат тест, ANOVA i Kruskal-Wallis тест. За испитивање повезаности и моделовање односа зависне са једном или више независних биће коришћена регресиона анализа – униваријабилна, мултиваријабилна и логистичка регресиона анализа. Резултати ће бити приказани табеларно и графички. Изабрани ниво значајности, односно вероватноћа грешке првог типа је 0.05. Сви подаци биће обрађени у SPSS 20.0 (IBM корпорација) софтверском пакету.

1.3.5. Циљ истраживања

Основни циљеви:

1. Праћење и анализа броја психијатријских болничких кревета на нивоу секундарне и терцијарне здравствене заштите у РС за период од 30 година.
2. Праћење и анализа броја форензичких кревета у РС за период од 30 година.

Специфични циљеви:

1. Утврдити однос између броја психијатријских и форензичких кревета и кретања затворске популације – тестирање Пенрозове хипотезе.
2. Утврдити да ли постоји повезаност показатеља институционализације са економским варијаблама – БДП РС, стопа незапослености и трошкови здравствене заштите РС.
3. Утврдити да ли постоји повезаност показатеља институционализације са индексом хуманог развоја РС.

1.3.6. Резултати који се очекују

Ова докторска дисертација ће допринети испитивању индикатора институционалне заштите менталног здравља у току три последње деценије у РС. Очекује се да ће добијени резултати указати да постоји обрнута веза између смањења броја психијатријских кревета и повећања стопе затворске популације. Овим истраживањем ће се идентификовати и квантификовати улога економских варијабли. Испитивање односа броја психијатријских кревета у установама заштите

менталног здравља и стопе затворске популације у склопу започетих реформи трансформације психијатријских служби у РС је веома значајно јер даје одговор на питање да ли је дошло трансинституционализације ментално оболелих особа и може бити од изузетног научног значаја. Ово истраживање може бити и практично полазна основа за нове правце здравствене политике у циљу заштите менталног здравља становништва (кроз законе, правилнике, стратегије или програме). Истраживање овог типа није рађено у нашој земљи и на основу резултата можемо поредити циљеве наше здравствене политике са здравственим политикама других земаља.

1.3.7. Оквирни садржај докторске дисертације са предлогом литературе која ће се користити (до 10 најважнијих извора литературе)

I УВОД - Садржи опис развоја психијатрије и односа према психијатријском болеснику кроз историју са посебним освртом на актуелно стање и процес трансинституционализације, опис националне и међународне законске регулативе, организацију служби за ментално здравље и службе за извршење кривичних санкција

II ЦИЉЕВИ ИСТРАЖИВАЊА - Циљеви су јасно дефинисани, а хипотезе истраживања произилазе из циљева.

III МЕТОД – Детаљно ће бити описана врста студије, популација која се истражује, начин прикупљања података, варијабле које се мере у студији и статистичка обрада података.

IV РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА - Добијени резултати ће бити приказани по логичном и систематичном редоследу, помоћу табела и графикана. Резултати произилазе из примењене методологије

V ДИСКУСИЈА – Детаљно ће бити објашњени добијени резултати, аргументовано уз поређење са актуелним и значајним литературним наводима, како би се омогућило правилно извођење закључака.

VI ЗАКЉУЧЦИ - Сумирани закључци изведени на основу представљених резултата и њихове дискусије ће бити прецизно и јасно написани.

VII ЛИТЕРАТУРА - Литературни наводи коришћени у докторској дисертацији ће бити наведени у складу са важећим правилима цитирања.

1. Gómez-Carrillo A, Kirmayer LJ, Aggarwal NK, Bhui KS, Fung KP, Kohrt BA, et al. Integrating neuroscience in psychiatry: a cultural–ecosocial systemic approach. *Lancet Psychiatry*. 2023 Apr;10(4):296-304. doi:10.1016/S2215-0366(23)00006-8

2. Scull A. Desperate remedies: Psychiatry's turbulent quest to cure mental illness. Cambridge (MA): Harvard University Press; 2022.

3. Foot J. The man who closed the asylums: Franco Basaglia and the revolution in mental health care. London: Verso Books; 2023.

4. Dvoskin JA, Knoll JL, Silva M. A brief history of the criminalization of mental illness. *CNS Spectr*. 2020;25(5):638-650. doi:10.1017/S1092852920000103

5. Subair A. History and mental health: addressing mental health with a historical approach. *Literacy J Educ Soc Sci*. 2024 Aug;1(2):112-120

6. Holdaway T. History of mental illness. *Principals of Psychology–PS200*; 2024 Aug 31.

7. Penrose LS. Mental disease and crime: outline of a comparative study of European statistics. *Br J Med Psychol*. 1939;18:1-15. doi:10.1111/j.2044-8341.1939.tb00771.x

8. Gao YN. Relationship between psychiatric inpatient beds and jail populations in the United States. *J Psychiatr Pract*. 2021;27(1):33-42. doi:10.1097/PRA.0000000000000524

9. Siebenförcher M, Fritz FD, Irarrázaval M, Salcedo AB, Dedik C, Orellana AF, et al. Psychiatric beds and prison populations in 17 Latin American countries between 1991 and 2017: rates, trends and an inverse relationship between the two indicators. *Psychol Med*. 2022 Apr;52(5):936-945. doi:10.1017/S003329172000269X

10. Wild G, Alder R, Weich S, et al. The Penrose hypothesis in the second half of the 20th century: investigating the relationship between psychiatric bed numbers and the prison population in England between 1960 and 2018-2019. *Br J Psychiatry*. 2022;220(5):295-301. doi:10.1192/bjp.2021.138

1.4. Веза са досадашњим истраживањем у овој области уз обавезно навођење до 10 релевантних референци:

Британски психијатар, математичар и епидемиолог Lionel Sharples Penrose је 1939. године утврдио обрнуту везу између броја психијатријских кревета и затворске популације на основу података студије пресека 18 европских земаља познату као Пенрозова хипотеза. Скоро 70 година након објављивања Пенрозове хипотезе, и даље постоји иста дилема, да ли је дошло до трансинституционализације ментално оболелих особа. Ранија истраживања која су проучавала пенрозову хипотезу имала су различите резултате, и попут Пенрозовог и ова истраживања су се базирала на основу података попречног пресека. Новија истраживања проучавају пенрозову хипотезу на основу података лонгитудиналног праћења током времена. Резултати ових истраживања су указала на потенцијалну улогу привреде и макроекономских фактора на овај процес.

1. Mundt AP, Paiman MA, Dalky H, El-Khoury J, Ghuloum S, Delhey Langerfeldt S, Fekih-Romdhane F, Elsabbahy M, Marie M, Saleh M, Priebe S. Changes in the provision of psychiatric beds and incarceration in the Eastern Mediterranean Region from 1990 to 2022. *Front Psychiatry*. 2025 Jul 16;16:1539662. doi:10.3389/fpsyt.2025.1539662
2. Fovet T, Mundt AP, Amad A. Deinstitutionalization, community-based care and incarceration of people with severe mental illness: Out of sight, out of mind? *L'Encephale*. 2023 Dec;49(6):654-655. doi:10.1016/j.encep.2023.06.012
3. Siebenförcher M, Fritz FD, Irarrázaval M, Salcedo AB, Dedik C, Orellana AF, et al. Psychiatric beds and prison populations in 17 Latin American countries between 1991 and 2017: rates, trends and an inverse relationship between the two indicators. *Psychol Med*. 2022 Apr;52(5):936-945. doi:10.1017/S003329172000269X
4. Wild G, Alder R, Weich S, McKinnon I, Keown P, et al. The Penrose hypothesis in the second half of the 20th century: investigating the relationship between psychiatric bed numbers and the prison population in England between 1960 and 2018–2019. *Br J Psychiatry*. 2022;220(5):295-301. doi:10.1192/bjp.2021.138
5. Mundt AP, Langerfeldt SD, Maphisa JM, Sourabié O, Yongsu BN, Serri ER, et al. Changes in rates of psychiatric beds and prison populations in sub-Saharan Africa from 1990 to 2020. *J Glob Health*. 2022 Sep 3;12:04054. doi:10.7189/jogh.12.04054
6. Gao YN. Relationship between psychiatric inpatient beds and jail populations in the United States. *J Psychiatr Pract*. 2021;27(1):33-42. doi:10.1097/PRA.0000000000000524
7. O'Neill CJ, Kelly BD, Kennedy HG. A 25-year dynamic ecological analysis of psychiatric hospital admissions and prison committals: Penrose's hypothesis updated. *Ir J Psychol Med*. 2021 Sep;38(3):182-185. doi:10.1017/ipm.2018.4

1.5. Оцена научне заснованости теме докторске дисертације:

На основу увида у приложени Пријаву докторске дисертације, Комисија за писање извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације кандидата др Дуње Ранђеловић закључује да је предложена тема докторске дисертације „Анализа индикатора процеса трансинституционализације за психијатријске пацијенте у Републици Србији за период од 1990. до 2019. године“ научно оправдана и актуелна у контексту савремених јавноздравствених реформи и реформи система менталног здравља и у потпуности усклађена са националним стратешким документима, као што су Стратегија заштите менталног здравља (2007) и Програм заштите менталног здравља за период 2019–2026, који препознају потребу за научним праћењем ефеката реформи у овој области. Дизајн истраживања је прецизно дефинисан и научно образложен, док је методологија јасно описана. Предмет истраживања, циљ студије, постављене хипотезе, као и методолошки приступ истраживању међусобно су усклађени и адекватно одабрани. Процес деинституционализације и трансинституционализације особа са менталним поремећајима је феномен који има далекосежне социо-економске, правне и етичке импликације. Очекивани резултати овог истраживања имаће научни али и практични значај односно даће оригиналан допринос научном разумевању процеса трансинституционализације у Србији и могу да послуже као емпиријска основа за унапређење здравствених политика и програма у области менталног здравља.

2. Подаци о кандидату
2.1.Име и презиме кандидата:
Дуња Ранђеловић
2.2.Студијски програм докторских академских студија и година уписа:
Докторске академске студије – медицинске науке, година уписа:2009.
2.3.Биографија кандидата (до 1500 карактера):
Кандидат Дуња Ранђеловић, рођена је 03.02.1982. године у Сенти. Основну школу је завршила са просеком 5.0, носилац је Вукове дипломе и титуле ђак генерације XII београдске гимназије. Током гимназије је, две године заредом, била у Истраживачком центру у Петници. Медицински факултет у Београду је завршила 2007. године са просечном оценом 9,40, потом Мастер студије Јавноздравствене политике и менаџмента у здравству 2008. године са највишом оценом и мастер тезом „Јавноздравствене импликације стигматизације на душевно оболеле“, а 2013.године специјализацију из психијатрије са највишом оценом. На Факултету медицинских наука је 2009. године уписала Докторске студије, смер неуронауке, положила усмени докторски испит са оценом десет. Током специјализације усавршавала се на Првој Академији Европске психијатријске асоцијације у Ници, Летњој школи у Берлину, а као млади психијатар на Европском колеџу Неуропсихофармакологије у Венецији. Завршила је Лисабонски програм о политици и услугама менталног здравља у организацији Лисабонског института за ментално здравље и Светске здравствене организација (2018-2020), са завршним радом "Role of national legislative in protection and deprivation of Human Rights and Freedoms of people with mental disorders - Serbian perspective". Добитник је семинарске награде Европског колеџа Неуропсихофармакологије 2019-те године. На Институту за ментално здравље у Београду је 2025. године завршила едукацију Системска породична терапија (2020-2024.).
2.4.Преглед научноистраживачког рада кандидата (до 1500 карактера):
Кандидат др Дуња Ранђеловић, специјалиста психијатрије, као студент докторских студија, учесник је бројних домаћих и међународних стручних конгреса у области медицине. На конгресу Клинике за психијатрију КЦС први аутор рада “Стигма душевне болести”; као први аутор “Assessment of stigma of mentally ill persons in Serbian community” на 10ој Charité Conference on Emotional Neuroscience, на Конгресу Клинике за психијатријске болести “Др Лаза Лазаревић” као први аутор рада “Стигма менталне болести и квалитет живота душевно оболелих лица” и коаутор рада “Анализа законске регулативе присилне хоспитализације у Србији и у земља европске уније”, на 20ом Европском конгресу психијатрије (ЕРА) као први аутор постера “Стигма и квалитет живота – афективни vs. психотични спектар”, на 25-том ЕРА као први аутор е-постера „Истовремена појава несудицидалних повреда и покушаја суицида код адолесцената хоспитализованих на Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, на 33ом Конгресу Европског Колеџа Неуропсихофармакологије (ECNP) као први аутор два е-постера „Non suicidal self-injuries among clinical sample of adolescents in Serbia” и „Neuroethics and human rights – analysis of legislation in Serbia“, на 35ом ECNP као први аутор е-постера „Deinstitutionalisation and mental health services – Serbian perspective“. Добитник је семинарске награде ECNP 2019-те године. Кандидат је први аутор у једном часопису категорије M51, коаутор једног рада категорије M52 и још једног категорије M23.

2.5.Списак објављених научних радова кандидата из научне области из које се пријављује тема докторске дисертације (аутори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број¹, категорија):

1. Kostić M, Vuković O, Munjiza A, Pešić D, Vezmar M, Podgorac A, Randelović D, Mandić Maravić V, Todorović D, Jakovljević A, Spasić Stojaković M, Ilić M, Maslak J. Longitudinalno praćenje toka depresivnih poremećaja - oprezno praćenje toka depresivne epizode. Psihijatrija danas. 2020;52(1-2):25-33. doi:10.5937/PsihDan2001025K ISSN: 0350-2538 nema kategoriju
2. Randelović D, Mihajlović S, Pejušković B, Mihajlović G. Role of gender in phenomenon of non-suicidal self-injuries and suicide attempt among clinical population of adolescents. Serb J Exp Clin Res. 2022;23(3):243-9. doi:10.2478/sjecd-2019-0071. M51
3. Randelović D, Mihajlović S, Randelović D, Nikolić Dimitrijević D. The co-occurrence of non-suicidal self-injury and attempted suicide among adolescents hospitalized in Clinic for Mental Disorders "Dr Laza Lazarević." Eur Psychiatry. 2017;41(S1):S221-S222. doi:10.1016/j.eurpsy.2017.01.2212. nema kategoriju
4. Dunjić-Kostić B, Pantović M, Vuković V, Randelović D, Totić-Poznanović S, Damjanović A, Jašović-Gašić M, Ivković M. Knowledge: a possible tool in shaping medical professionals' attitudes towards homosexuality. Psychiatr Danub. 2012;24:143-151. ISSN: 0353-5053. M23
5. Pantović M, Dunjić-Kostić B, Randelović D, Ivković M, Damjanović A, Jašović-Gašić M. Mladi psihijatri – prepreke i izazovi u istraživanju. Engrami. 2011;33:77-84. ISSN: 0351-2665. M52

2.6. Оцена испуњености услова кандидата у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):

На основу увида у научно-истраживачки рад кандидата др Дуње Ранђеловић, може се закључити да кандидат, као први аутор, има објављен рад у часопису категорије M51, 1 рад као коаутор у часопису категорије M52 и један рад као коаутор у часопису категорије M23 чиме испуњава све услове предвиђене Законом о високом образовању, Правилником о пријави и изради докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу и Статутом Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу. На основу увида у приложу документацију за Пријаву теме докторске дисертације, Комисија за писање извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације кандидата др Дуње Ранђеловић упућује предлог Наставно-научном већу Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу и Већу за медицинске науке Универзитета у Крагујевцу да донесе одлуку којом се кандидату др Дуњи Ранђеловић одобрава израда докторске дисертације под насловом „Анализа индикатора процеса трансинституционализације за психијатријске пацијенте у Републици Србији за период од 1990. до 2019. године“.

3. Подаци о предложеном ментору

3.1. Име и презиме предложеног ментора:

Горан Михајловић

3.2. Звање и датум избора:

Редовни професор, 25.02.2010.

3.3. Научна област/ужа научна област за коју је изабран у звање:

Медицинске науке/Психијатрија

¹ Уколико публикација нема DOI број уписати ISSN и ISBN

3.4. НИО у којој је запослен:

Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу

3.5. Списак референци којима се доказује испуњеност услова за ментора у складу са Стандардом 9 (аутори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број, категорија):

1. Jelić I, Mihajlović G, Mihajlović F, Minić N, Ratinac M, Pantović-Stefanović M. COPD and Depression Analysis in Regard to Obstructive Pulmonary Levels. *Healthcare (Basel)*. 2023 Apr 19;11(8):1175. doi: 10.3390/healthcare11081175. PMID: 37108009; PMCID: PMC10138090 M22
2. Rojnic Kuzman M, Slade M, Puschner B, Scanferla E, Bajic Z, Courtet P, Samochowiec J, Arango C, Vahip S, Taube M, Falkai P, Dom G, Izakova L, Carpiello B, Bellani M, Fiorillo A, Skugarevsky O, Mihaljevic-Peles A, Telles-Correia D, Novais F, Mohr P, Wancata J, Hultén M, Chkonja E, Balazs J, Beezhold J, Lien L, Mihajlovic G, Delic M, Stoppe G, Racetovic G, Babic D, Mazaliauskiene R, Cozman D, Hjerrild S, Chihai J, Flannery W, Melartin T, Maruta N, Soghoyan A, Gorwood P. Clinical decision-making style preferences of European psychiatrists: Results from the Ambassadors survey in 38 countries. *Eur Psychiatry*. 2022 Oct 21;65(1):e75. doi: 10.1192/j.eurpsy.2022.2330. PMID: 36266742; PMCID: PMC9706307. M21
3. Banjac Baljak V, Mihajlovic G, Zivlak-Radulovic N, Nezic L, Miskovic M, Banjac V. Association between Vitamin D and Cognitive Deficiency in Alcohol Dependence. *Healthcare (Basel)*. 2022 Sep 14;10(9):1772. doi: 10.3390/healthcare10091772. PMID: 36141384; PMCID: PMC9498855. M22
4. Jelic, Ivana, Folic, Marko, Mihajlovic, Filip, Jankovic, Slobodan and Mihajlovic, Goran. "The Effects of Antidepressant Therapy on Health-Related Quality of Life in Patients with a Chronic Obstructive Pulmonary Disease and Depressive Symptoms" *Experimental and Applied Biomedical Research (EABR)*, vol.0, no.0, 2022, pp.-. <https://doi.org/10.2478/sjecr-2021-0068> M23
5. Martina Rojnic Kuzman1, Simavi Vahip2, Andrea Fiorillo 3, Julian Beezhold4, Mariana Pinto da Costa5,6, Oleg Skugarevsky7, Geert Dom8, Izet Pajevic9, Alma Mihaljevic Peles1,10, Pavel Mohr11, Anne Kleinberg12, Eka Chkonja 13,14, Judit Balazs15,16, William Flannery17, Ramune Mazaliauskiene18, Jana Chihai19, Jerzy Samochowiec20, Doina Cozman21, Goran Mihajlovic22, Lubomira Izakova23, Celso Arango24 and Philip Gorwood25,26. Mental Health Services during the first wave of the COVID-19 pandemic in Europe: Results from the EPA Ambassadors Survey and implications for clinical practice; June 2021; *European Psychiatry* 64(1):1-24 ;DOI: 10.1192/j.eurpsy.2021.2215 M21
6. Jovanović V, Hinić D, Džamonja T, Gajić-Stamatović B, Gajić T, Mihajlović G. Individual-psychological factors and perception of social support in burnout syndrome. *Vojnosanit Pregl*. 2021; doi: 10.2298/VSP190820004J M23
7. Wasserman D, Apter G, Baeken C, Bailey S, Balazs J, Bec C, Bienkowski P, Bobes J, Ortiz MFB, Brunn H, Bôke Ö, Camilleri N, Carpiello B, Chihai J, Chkonja E, Courtet P, Cozman D, David M, Dom G, Esanu A, Falkai P, Flannery W, Gasparyan K, Gerlinger G, Gorwood P, Gudmundsson O, Hanon C, Heinz A, Dos Santos MJH, Hedlund A, Ismayilov F, Ismayilov N, Isometsä ET, Izakova L, Kleinberg A, Kurimay T, Reitan SK, Lecic-Tosevski D, Lehmetz A, Lindberg N, Lundblad KA, Lynch G, Maddock C, Malt UF, Martin L, Martynikhin I, Maruta NO, Matthys F, Mazaliauskiene R, Mihajlovic G, Peles AM, Miklavic V, Mohr P, Ferrandis MM, Musalek M, Neznanov N, Ostorharics-Horvath G, Pajević I, Popova A, Pregelj P, Prinsen E, Rados C, Roig A, Kuzman MR, Samochowiec J, Sartorius N, Savenko Y, Skugarevsky O, Slodecki E, Soghoyan A, Stone DS, Taylor-East R, Terauds E, Tsopelas C, Tudose C, Tyano S, Vallon P, Van der Gaag RJ, Varandas P, Vavrusova L, Voloshyn P, Wancata J, Wise J, Zemishlany Z, Öncü F, Vahip S. Compulsory admissions of patients with mental disorders: State of the art on ethical and legislative aspects in 40 European countries. *Eur Psychiatry*. 2020;63(1):e82. doi:10.1192/j.eurpsy.2020 M21

8. Jovic J, Pantovic-Stefanovic M, Mitkovic-Voncina M, Dunjic-Kostic B, Mihajlovic G, Milovanovic S, Ivkovic M, Fiorillo A, Latas M. Internet use during coronavirus disease of 2019 pandemic: Psychiatric history and sociodemographics as predictors. *Indian J Psychiatry*. 2020;62(Suppl 3):S383-S390. doi: 10.4103/psychiatry.IndianJPsychiatry_1036_20 M23
9. Mihajlovic G, Vojvodić P, Vojvodić J, Andonov A, Hinić D. Validation of the Montgomery-Åsberg depression rating scale in depressed patients in Serbia. *Srp Arh Celok Lek*, 2020; doi: 10.2298/SARH200401004M M23
10. Vojvodic J, Mihajlovic G, Vojvodic P, Radomirovic D, Vojvodic A, Vlaskovic-Jovicevic T, Peric-Hajzler Z, Matovic D, Dimitrijevic S, Sijan G, Roccia MG, Fioranelli M, Lotti T. The Impact of Immunological Factors on Depression Treatment - Relation Between Antidepressants and Immunomodulation Agents. *Open Access Maced J Med Sci*. 2019;7(18):3064-3069. DOI: 10.3889/oamjms.2019.779 M23

3.6. Spisak referenci kojima se доказује компетентност mentora у вези са предложеном темом докторске дисертације (аутори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број, категорија):

1. Rojnic Kuzman M, Slade M, Puschner B, Scanferla E, Bajic Z, Courtet P, Samochowiec J, Arango C, Vahip S, Taube M, Falkai P, Dom G, Izakova L, Carpiniello B, Bellani M, Fiorillo A, Skugarevsky O, Mihaljevic-Peles A, Telles-Correia D, Novais F, Mohr P, Wancata J, Hultén M, Chkonia E, Balazs J, Beezhold J, Lien L, Mihajlovic G, Delic M, Stoppe G, Racetovic G, Babic D, Mazaliauskiene R, Cozman D, Hjerrild S, Chihai J, Flannery W, Melartin T, Maruta N, Soghoyan A, Gorwood P. Clinical decision-making style preferences of European psychiatrists: Results from the Ambassadors survey in 38 countries. *Eur Psychiatry*. 2022 Oct 21;65(1):e75. doi: 10.1192/j.eurpsy.2022.2330. PMID: 36266742; PMCID: PMC9706307 M21
2. Vesna Jovanovic; Darko Hinić; Tamara Dzamonja-Ignjatovic; Branka Stamatovic-Gajic; Tomislav Gajic; Goran Mihajlovic; Individual-psychological factors and perception of social support in burnout syndrome. *Vojnosanitetski preglad*. 2021. Volume 78, Issue 9, Pages: 944-954, <https://doi.org/10.2298/VSP190820004J> M23
3. Martina Rojnic Kuzman¹, Simavi Vahip², Andrea Fiorillo³, Julian Beezhold⁴, Mariana Pinto da Costa^{5,6}, Oleg Skugarevsky⁷, Geert Dom⁸, Izet Pajevic⁹, Alma Mihaljevic Peles^{1,10}, Pavel Mohr¹¹, Anne Kleinberg¹², Eka Chkonia^{13,14}, Judit Balazs^{15,16}, William Flannery¹⁷, Ramune Mazaliauskiene¹⁸, Jana Chihai¹⁹, Jerzy Samochowiec²⁰, Doina Cozman²¹, Goran Mihajlovic²², Lubomira Izakova²³, Celso Arango²⁴ and Philip Gorwood^{25,26}. Mental Health Services during the first wave of the COVID-19 pandemic in Europe: Results from the EPA Ambassadors Survey and implications for clinical practice; June 2021; *European Psychiatry* 64(1):1-24 ;DOI: 10.1192/j.eurpsy.2021.2215 M21
4. Wasserman D, Apter G, Baeken C, Bailey S, Balazs J, Bec C, Bienkowski P, Bobes J, Ortiz MFB, Brunn H, Bôke Ö, Camilleri N, Carpiniello B, Chihai J, Chkonia E, Courtet P, Cozman D, David M, Dom G, Esanu A, Falkai P, Flannery W, Gasparyan K, Gerlinger G, Gorwood P, Gudmundsson O, Hanon C, Heinz A, Dos Santos MJH, Hedlund A, Ismayilov F, Ismayilov N, Isometsä ET, Izakova L, Kleinberg A, Kurimay T, Reitan SK, Lecic-Tosevski D, Lehmetz A, Lindberg N, Lundblad KA, Lynch G, Maddock C, Malt UF, Martin L, Martynikhin I, Maruta NO, Matthys F, Mazaliauskiene R, Mihajlovic G, Peles AM, Miklavic V, Mohr P, Ferrandis MM, Musalek M, Neznanov N, Ostorharies-Horvath G, Pajević I, Popova A, Pregelj P, Prinsen E, Rados C, Roig A, Kuzman MR, Samochowiec J, Sartorius N, Savenko Y, Skugarevsky O, Slodecki E, Soghoyan A, Stone DS, Taylor-East R, Terauds E, Tsopelas C, Tudose C, Tyano S, Vallon P, Van der Gaag RJ, Varandas P, Vavrusova L, Voloshyn P, Wancata J, Wise J, Zemishlany Z, Öncü F, Vahip S. Compulsory admissions of patients with mental disorders: State of the art on ethical and legislative aspects in 40 European countries. *Eur Psychiatry*. 2020;63(1):e82. doi:10.1192/j.eurpsy.2020.79 M21
5. Mihajlovic G, Vojvodić P, Vojvodić J, Andonov A, Hinić D. Validation of the Montgomery-Åsberg depression rating scale in depressed patients in Serbia. *Srp Arh Celok Lek*, 2020; doi: 10.2298/SARH200401004M M23

3.7. Да ли се предложени ментор налази на Листи ментора акредитованог студијског програма ДАС?
ДА
3.8. Оцена испуњености услова предложеног ментора у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):
Проф. др Горан Михајловић, редовни професор Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу за ужу научну Психијатрија, испуњава све услове у складу са Стандардом 9, Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма на високошколским установама, студијским програмом, општим актом Факултета и општим актом Универзитета. Налази се на листи ментора акредитованог студијског програма Докторских академских студија Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу. Додатно, списак референци проф. др Горана Михајловића указује на компетентност ментора у вези са предложеном темом докторске дисертације
4. Подаци о предложеном коментору
4.1. Име и презиме предложеног коментора:
Нела Ђонових
4.2. Звање и датум избора:
Редовни професор, 31.05.2018.
4.3. Научна област/ужа научна област за коју је изабран у звање:
Медицинске науке/Хигијена и екологија
4.4. НИО у којој је запослен:
Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу
4.5. Списак референци којима се доказује испуњеност услова коментора у складу са Стандардом 9 (аутори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број*, категорија):
1. Vuletić B, Kočović A, Mladenović M, Leković Z, Radlović V, Stojanović B, Đonović N, Radlović N. Gluten-related disorders. Srp Arh Celok Lek. 2021. doi: 10.2298/SARH200828100V. M23 2. Pelicic D, Ristic B, Radojevic N, Djonovic N, Radevic S. Influence of Spatial and Temporal Distance of the Hospital on Survival of Patients with Dangerous Injuries Sustained in Traffic Accidents. Iran J Public Health. 2022;51(10):2289-2297. DOI: 10.18502/ijph.v51i10.10987 M21 3. Stojanović B, Janković S, Đonović N, Radlović V, Jovanović S, Vuletić B. Historical development of the understanding of coeliac disease. Vojnosanit Pregl 2021; 78(3): 370–375. https://doi.org/10.2298/VSP180727065S M23 4. Stepovic MM, Stajic D, Sekulic M, Rajkovic Z, Djonovic N. Analysis of Mortality from Carcinomas Primary Localized in Region of Lip, Oral Cavity and Pharynx in Central Serbia, 1999-2015. Iran J Public Health. 2020;49(2):274-282. https://doi.org/10.18502/ijph.v49i2.3090 M21 5. Đonović N, Vasiljević D, Stepović M, Milojević D, Gajić V, Stajić D, Sekulić M. Effects of meteorological conditions on mortality from chronic obstructive pulmonary disease. Srp Arh Celok Lek. 2020;148(7-8):436-439. https://doi.org/10.2298/SARH190509131D M23

6. Savić B, Stanojlović S, Hadži-Milić M, Đonović N, Milošević-Đorđević O, Milisavljević F, Stojković M, Pajić S. IL28B Genetic Variations in Patients with Recurrent Herpes Simplex Keratitis. *Medicina (Kaunas)*. 2019;55(10):642. DOI: 10.3390/medicina55100642 M22
7. Konevic S, Đonović N, Djuric D, Markovic-Denic Lj, Vasic D, Martinovic J. Impact of educational intervention for correct inhaler technique on the quality of life of children with asthma. *Vojnosanit Pregl* 2020; 77(8): 859–865. <https://doi.org/10.2298/VSP180815036K> M23
8. Stajic D, Popovic B, Cpajak M, Ribaric S, Djonovic N. Is there an association between nutritional status and intellectual capabilities of adolescents? *Progress in Nutrition*. 2018;20(2):279-289. DOI: 10.23751/pn.v20i2-S.6166 M23
9. Protrka Z, Dimitrijevic A, Jovic N, Kastratovic T, Djuric J, Nedovic J, Zivanovic S, Vujic A, Drakulic SM, Djonovic N, Arsenijevic P. Expression analysis of the Beclin-1 in premalignant and malignant tissues of the uterine cervix. *Eur J Gynaecol Oncol*. 2018; 39(6):915-920. doi: 10.12892/ejgo4028.2018 M23
10. Matic B, Rakic U, Jovanovic V, Dejanovic S, Djonovic N. Key factors determining indoor air PM10 concentrations in naturally ventilated primary schools in Belgrade, Serbia. *Zdr Varst* 2017; 56(4): 227–235. DOI: 10.1515/sjph-2017-0031 M23
11. Jovanović V, Manojlović J, Jovanović D, Matic B, Đonović N. Management of pharmaceutical waste in hospitals in Serbia – challenges and the potential for improvement. *Indian Journal of Pharmaceutical Education and Research* 2016; 50(4):695-702 DOI:10.5530/ijper.50.4.22 M23

4.6. Spisak referenci kojima se доказује компетентност коментора у вези са предложеном темом докторске дисертације (аутори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број, категорија):

1. Stojanović B, Kočović A, Radlović N, Leković Z, Prokić D, Đonović N, Jovanović S, Vuletić B. Assessment of Quality of Life, Anxiety and Depressive Symptoms in Serbian Children with Celiac Disease and their Parents. *Indian J Pediatr*. 2019; doi: 10.1007/s12098-018-2836-4. M22
2. Stojanović B, Medović R, Đonović N, Leković Z, Prokić D, Radlović V, Jovanović S, Vuletić B. Assessment of quality of life and physical and mental health in children and adolescents with coeliac disease compared to their healthy peers. *Srp Arh Celok Lek* 2018; DOI: 10.2298/SARH18 0222035S M23
3. Jocić D, Djonovic N, Krajnovic D, Stefanovic S, Stojkov S, Kocić S. Cultural Adaptation and Examination of Metric Characteristics Shirom-Melamed Burnout Questionnaire (SMBQ) On a Sample of Pharmacists in Serbia. *Indian J Pharm Educ* 2018; 52(1):166-180. DOI:10.5530/ijper.52.1.19 M23
4. Djukić-Dejanović S. The prevalence and socioeconomic correlates of depressive and anxiety symptoms in a group of 1,940 Serbian university students. *Vojnosanit Pregl* 2016; 73(2): 169–177. <https://doi.org/10.2298/7087> M23
5. Radojlović J, Ilić-Stošović D, Đonović N. Active and passive forms of parental involvement. *Teme* 2015; XXXIX(4):1533-46 ISSN (print): 0353-7919; ISSN (online): 1820-7804 M23
6. Radojlovic J, Ilic-Stosovic D, Djonovic N, Simovic T. Family Background and School Achievement of Children with Motoric Disorders. *Journal of Education in Science, Environment and Health* 2015; 1(2):95-101. DOI:10.21891/jeseh.57892 M24

4.7. Да ли се предложени коментор налази на Листи ментора акредитованог студијског програма ДАС?

ДА

4.8. Оцена испуњености услова предложеног коментора у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):

Проф. др Нела Ђоновић, редовни професор Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу за ужу научну Хигијена и екологија, испуњава све услове у складу са Стандардом 9, Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма на високошколским установама, студијским програмом, општим актом Факултетета и општим актом

4.7. Да ли се предложени коментор налази на Листи ментора акредитованог студијског програма ДАС?
ДА
4.8. Оцена испуњености услова предложеног коментора у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):
Проф. др Нела Ђоновић, редовни професор Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу за ужу научну Хигијена и екологија, испуњава све услове у складу са Стандардом 9, Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма на високошколским установама, студијским програмом, општим актом Факултета и општим актом Универзитета. Налази се на листи ментора акредитованог студијског програма Докторских академских студија Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу. Додатно, списак референци проф. др Нела Ђоновић указује на компетентност ментора у вези са предложеном темом докторске дисертације
5. ЗАКЉУЧАК
На основу анализе приложене документације Комисија за писање извештаја о оцени научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора предлаже да се кандидату Дуњи Ранђеловић одобри израда докторске дисертације под насловом „Анализа индикатора процеса трансинституционализације за психијатријске пацијенте у Републици Србији за период од 1990. до 2019. године” и да се за ментора/коментора именује Горан Михајловић, редовни професор Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу / Нела Ђоновић, редовни професор Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу.

Чланови комисије:

Данијела Ђоковић, доцент

Факултет медицинских наука Универзитета у
Крагујевцу

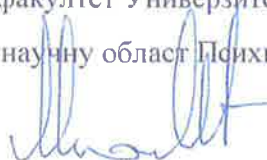
За ужу научну област Психијатрија
Председник комисије

Далибор Стајић, ванредни професор
Факултет медицинских наука Универзитета у
Крагујевцу

За ужу научну област Хигијена и екологија

Члан комисије

Чедо Миљевић, ванредни професор
Медицински факултет Универзитета у Београду
За ужу научну област Психијатрија

Члан комисије